

tàcola», una iniciativa per il·lustrar i fer ben visible als carrers de les poblacions els episodis de la nostra història. L'objectiu és recuperar la memòria col·lectiva, elaborant, juntament amb historiadors i professionals del món de la comunicació, un web que reculli els murals que hi ha repartits per la nostra geografia. La vall d'Hostoles i d'altres de veïnes van ser escenaris de les revoltes remences, les quals es poden considerar la primera revolta política de la societat catalana. La frase que il·lustra el mural, «El temps de servitud ha acabat», va ser una de les màximes que es pronunciaren arran de la signatura de la Sentència de Guadalupe, que posà fi al conflicte.

>> El mural dedicat a les revoltes remences pintat per Roc Blackblock a les Planes d'Hostoles.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Promotors d'alta volada | Dos activistes culturals que han fet molt per posar Girona en el mapa del món —Josep Tarrés i Elsa Peretti— ens han deixat aquesta primavera, als 91 i 80 anys, respectivament. Tots dos estimaven l'art i el patrimoni, amb prou decisió i fermesa per fer realitat els seus projectes. A Tarrés, Girona li deu la recuperació del Call i, de retop, la revitalització del Barri Vell amb l'atractiu afegit de Temps de Flors. Per cert, tot i la supressió dels espais interiors per la COVID-19, s'ha aconseguit fer una edició prou digna d'aquesta mostra.

La Fundació Nando i Elsa Peretti, amb seu a Roma però amb delegació a Sant Martí Vell, on Peretti residia, també ha ajudat a preservar el patrimoni local: la restauració de l'església de Sant Martí només n'és un petit

exemple, potser no tan conegut com la participació de Peretti al DOR Museum, a Sant Julià de Ramis. El seu emplaçament i, sobretot, la pandèmia han impedit —almenys de moment— que agafés més volada la recent reconstrucció de tot el conjunt fortificat. I més recent és el Premi Nacional de Cultura que ha rebut el polifacètic gironí Narcís Comadira, escriptor, traductor i pintor, juntament amb quatre personalitats més, concedit pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts en la 47a edició del guardó.

Patrimoni antic i art modern | Va augmentant la documentació històrica, abans gairebé patrimoni d'investigadors, i ara disponible telemàticament per al públic. Mig miler de fotos, mil dos-cents documents i d'altres materials del fons de la fàbrica Grober han estat cedits per la família Borrell Martí al Servei de Gestió Documental municipal.

Sense deixar els temes culturals, cal esmentar dues exposicions que els gironins han trobat de força interès, o així ens ha semblat detectar-ho. CaixaForum Girona presentava fins aquest agost, a la Fontana d'Or, les tècniques amb què PIXAR Animation Studios crea els seus personatges cinematogràfics. També s'ha comentat molt positivament la instal·lació «Incerta via», a la Casa de Cultura, amb obra de set artistes que forma un discurs únic sobre la fragilitat de l'ésser humà i el seu pas pel temps. Inquietant, suggeridor, el muntatge reconcilia l'espectador amb l'art contemporani, sovint massa allunyat de l'estètica i massa proper a l'astracana. No ha estat aquest el cas...

>> Un aspecte de la instal·lació «Incerta via», a la Casa de Cultura.

Menys debat i més batre | I les arbitrarietats i derives de l'Administració local continuen pel bon camí, vist que en el ple del 10 de maig passat es

dedicava gran part del temps a debatre entelèquies de poca o gens relació amb la feina que se suposa que ha de fer un consistori: ni la salut mental del jovent arran de la pandèmia ni els esforços per aturar l'armament nuclear encaixen en un debat municipal que es vulgui productiu. Mentrestant, continua en la més completa indefinició la propietat del terreny denominat *Illa del Ter*, precari aparcament per als usuaris de l'Auditori; es perpetua l'embut de cotxes, bicicletes i passejants al vial que creua Sant Daniel, estret i amb poca visibilitat; la saturació de La Sopa «ja fa escudella», com dèiem a casa d'un assumpte que s'allargava massa; i l'ocupació d'habitatges, a Santa Eugènia i a Sant Narcís, està passant d'un *allegro andante* a un *fortissimo* que ja clama al cel. Es van fent estudis, plans i recomptes sobre el sensellarisme, però se'n troba a faltar un d'igualment interessant: el del pocavergonyisme i l'incivisme en augment.

EL PLA DE L'ESTANY

Text i foto > **XAVI XARGAY I OLIVA**

Ganxet | No costa gens imaginar una dona gran fent ganxet vora la llar o prenent la fresca a la porta del carrer, mentre aconsella a la seva neta que no vagi sola al bosc o controla el moviment de les veïnes, amb les ulleres rodones just a la punta del nas. Però les ganxeteres conegudes com *Les guerrilleres del ganxet* no són ni velles ni temen per la seva neta bosquetana. Són dones pladestanyenques que han fet de la seva afició un art de masses. Des de fa temps que intervenen en espais públics banyolins, tapant, com cristos del ganxet, arbres, la rotonda de davant la Clínica, la font de davant l'Ajuntament i la pesquera oficina de turisme o intervenint en el Temps de Flors gironí de 2018. Aquesta vegada, però, s'han superat. Més de seixanta dones de la comarca han aprofitat el confinament per teixir les trenta mil flors de ganxet per cobrir les parets de les quaranta-quatre arcades de la plaça Major banyolina i transformar-la en un cant de color, en un equilibri ro-